

آمار درس ۱ (قسمت سوم)

نرخ بیکاری

صفحه ۶۰ کتاب

منطقه ۱۶

فرهنگستان
شهری
اصفهان

دیرستان

دیر: اصغر قیاسی

تعریف: نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال

جمعیت فعال: مجموع افراد بیکار و شاغل (۱۶ ساله یا بالاتر از ۱۶ ساله)

گروهی از اعضای جامعه از این تعریف استثنا هستند مثلاً دانش آموز - دانشجو - سرباز - خانه دار البته بحث دقیق تر در اقتصاد انجام می شود

بیکار: به فردی بالای ۱۶ سال میگویند که به طور موقت بیکار شده یا در جست و جوی شغل باشد یا منتظر شروع یک کار جدید از تاریخ مشخصی باشد.

* برای بیان راحت تر این نرخ، معمولاً آن را در ۱۰۰ ضرب کرده و به درصد بیان می کنند.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

مثال: اگر در یک کشور تعداد بیکاران ۲۴ میلیون نفر باشد و تعداد شاغلین ۹۶ میلیون نفر باشد نرخ بیکاری را تعیین کنید

$$\text{جمعیت فعال} = 24 + 96 = 120 \quad \text{نرخ بیکاری} = \frac{24}{120} \times 100 = 20\%$$

مثال: در کشوری جمعیت بیکار ۶ میلیون نفر و نرخ بیکاری ۱۵ درصد است . جمعیت شاغل چند نفر است؟

$$15 = \frac{6}{x} \times 100 \rightarrow 15x = 600 \rightarrow x = \frac{600}{15} = 40$$

$$\text{جمعیت بیکار} + \text{جمعیت شاغل} = \text{جمعیت فعال} \quad \rightarrow \quad ۴۰ = ۶ + \text{شاغل} \quad \rightarrow \quad \text{شاغل} = ۴۰ - ۶ = ۳۴$$

مثال: در یک کشور ۹۰ میلیون نفری ۶۰ میلیون نفر فعال هستند . اگر جمعیت بیکار ۲۵ میلیون نفر باشد چند شغل باید ایجاد کنیم تا نرخ بیکاری ۱۰ درصد باشد ؟

ابتدا در شرایط جدید تعداد بیکاران را مشخص می کنیم سپس آن را از تعداد بیکاران قبلی کم می کنیم

$$10 = \frac{x}{60} \times 100 \rightarrow 100x = 600 \rightarrow x = \frac{600}{100} = 6$$

یعنی باید ۶ میلیون بیکار داشته باشیم تا نرخ بیکاری ۱۰ درصد باشد در حالیکه ۲۵ میلیون بیکار داریم پس باید به تعداد اختلاف این دو عدد شغل ایجاد کنیم.

$$25 - 6 = 19$$